

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36011634	Politécnico de Vigo	Vigo	2022/2023

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
ELE	Electricidade e electrónica	CMELE01	Instalacións eléctricas e automáticas	Ciclos formativos de grao medio	Réxime de adultos

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0241	Formación e orientación laboral	2022/2023	4	107	128
MP0241_12	Prevenición de riscos laborais	2022/2023	4	45	54
MP0241_22	Equipos de traballo, dereito do traballo e da seguridade social, e procura de emprego	2022/2023	4	62	74

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	MARÍA LUISA ISLA OTERO
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O currículo que se establece nos decretos que desenvolven os títulos están expresados en resultados de aprendizaxe, aprendizaxes que o alumnado deberá adquirir para desenvolver con éxito a súa profesión na contorna laboral. Asociados aos resultados de aprendizaxes establécense os criterios de avaliación e os contidos que proporcionarán a información e destrezas para lograr as competencias definidas no perfil do título.

Neste sentido, a inclusión do módulo de Formación e Orientación Laboral en todos os títulos da Formación Profesional ten como xustificación que se considera un módulo clave para garantir que o alumnado adquira competencias esenciais para unha adecuada inserción laboral, tanto a través do coñecemento da lexislación laboral como do traballo en equipo e das condicións de seguridade e saúde.

Ademais cómpre engadir que a Lei Orgánica de Educación modifica o módulo de FOL a fin de incorporar os contidos do curso básico de prevención de riscos laborais establecido no Real Decreto 39/1997, de 17 de xaneiro, polo que se aproba o Regulamento dos Servizo de Prevención. Con esta novidade, dende o sistema educativo garántese que o alumnado adquira competencias en materia de prevención que posibilitarán unha prevención eficaz e integrada na contorna laboral.

O módulo de FOL, sendo un módulo presente en todos os ciclos formativos, debe adecuar os seus contidos á realidade do ámbito produtivo de cada familia profesional e ciclo formativo, de modo que na impartición do módulo se parta do sector produtivo propio de cada familia profesional ademais da propia realidade do alumnado.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Conceptos básicos da prevención.	Conceptos básicos e relación entre traballo e saúde.	10	7
2	Xestión da prevención	Legislación básica en materia de prevención, organización da prevención na empresa e participación dos traballadores na prevención.	14	11
3	Factores de risco e danos á saúde.	Riscos relacionados coa seguridade no traballo, coa hixiene industrial, a ergonomía e a psicocioloxía. Medidas de prevención e protección axeitadas.	16	11
4	Emerxencias e primeiros auxilios.	Plan de emerxencia e técnicas básicas de primeiros auxilios	14	11
5	O dereito do traballo e o contrato de traballo.	Dereito laboral, fontes, dereitos e obrigas dos traballadores. O contrato de traballo e modalidades contractuais.	12	10
6	Tempo de traballo e retribución.	Xornada, descansos, permisos, vacacións. Conceptos salariais e cálculo da nómina.	15	10
7	Modificación, suspensión e extinción da relación laboral.	Mobilidade do contrato, suspensión e extinción, cos posibles efectos de indemnizacións e finiquito.	12	9
8	Representación e negociación colectiva.	A representación dos traballadores e a negociación colectiva.	7	8
9	A Seguridade Social.	A Seguridade Social, afiliación, cotización e principais prestacións.	14	10
10	A procura de emprego.	Diferentes vías de inserción. Técnicas de busca de emprego.	8	8
11	Equipos de traballo.	Traballo en equipo e solución de conflitos.	6	5

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Conceptos básicos da prevención.	10

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece os dereitos e as obrigas das persoas traballadoras e empresarias relacionados coa seguridade e a saúde laboral.	NO
RA2 - Avalia as situacións de risco derivadas da súa actividade profesional analizando as condicións de traballo e os factores de risco máis habituais do sector das instalacións eléctricas e automáticas.	NO
RA4 - Determina as medidas de prevención e protección no contorno laboral da titulación de técnico en instalacións eléctricas e automáticas.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Relacionáronse as condicións laborais coa saúde da persoa traballadora.
CA1.3 Apreciouse a importancia da información e da formación como medio para a eliminación ou a redución dos riscos laborais.
CA2.1 Determináronse as condicións de traballo con significación para a prevención nos contornos de traballo relacionados co perfil profesional de técnico en instalacións eléctricas e automáticas.
CA2.2 Clasificáronse os factores de risco na actividade e os danos derivados deles.
CA2.3 Clasificáronse e describíronse os tipos de danos profesionais, con especial referencia a accidentes de traballo e doenzas profesionais, relacionados co perfil profesional de técnico en instalacións eléctricas e automáticas.
CA4.1 Definíronse as técnicas e as medidas de prevención e de protección que se deben aplicar para evitar ou diminuír os factores de risco, ou para reducir as súas consecuencias no caso de materializarse.
CA4.3 Seleccionáronse os equipamentos de protección individual (EPI) axeitados ás situacións de risco atopadas.

4.1.e) Contidos

Contidos
Relación entre traballo e saúde. Influencia das condicións de traballo sobre a saúde.
Conceptos básicos de seguridade e saúde laboral.
Análise de factores de risco ligados a condicións de seguridade, ambientais, ergonómicas e psicosociais.
Determinación dos danos á saúde da persoa traballadora que se poden derivar das condicións de traballo e dos factores de risco detectados.
Medidas de prevención e protección individual e colectiva.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Xestión da prevención	14

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece os dereitos e as obrigas das persoas traballadoras e empresarias relacionados coa seguridade e a saúde laboral.	NO
RA2 - Avalia as situacións de risco derivadas da súa actividade profesional analizando as condicións de traballo e os factores de risco máis habituais do sector das instalacións eléctricas e automáticas.	NO
RA3 - Participa na elaboración dun plan de prevención de riscos e identifica as responsabilidades de todos os axentes implicados.	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.2 Distingúronse os principios da acción preventiva que garanten o dereito á seguridade e á saúde das persoas traballadoras.
CA1.5 Valoráronse as medidas de protección específicas de persoas traballadoras sensibles a determinados riscos, así como as de protección da maternidade e a lactación, e de menores.
CA1.6 Analizáronse os dereitos á vixilancia e protección da saúde no sector das instalacións eléctricas e automáticas.
CA1.7 Asumiuse a necesidade de cumprir as obrigas das persoas traballadoras en materia de prevención de riscos laborais.
CA2.5 Levouse a cabo a avaliación de riscos nun contorno de traballo, real ou simulado, relacionado co sector de actividade do título.
CA3.1 Valorouse a importancia dos hábitos preventivos en todos os ámbitos e en todas as actividades da empresa.
CA3.2 Clasificáronse os xeitos de organización da prevención na empresa en función dos criterios establecidos na normativa sobre prevención de riscos laborais.
CA3.3 Determináronse os xeitos de representación das persoas traballadoras na empresa en materia de prevención de riscos.
CA3.4 Identificáronse os organismos públicos relacionados coa prevención de riscos laborais.
CA3.6 Estableceuse o ámbito dunha prevención integrada nas actividades da empresa, e determináronse as responsabilidades e as funcións de cadaquén.
CA3.7 Definiuse o contido do plan de prevención nun centro de traballo relacionado co sector profesional da titulación de técnico en instalacións eléctricas e automáticas.

4.2.e) Contidos

Contidos
Análise dos dereitos e das obrigas das persoas traballadoras e empresarias en prevención de riscos laborais.
Protección de persoas traballadoras especialmente sensibles a determinados riscos.
Avaliación dos riscos atopados en situacións potenciais de traballo no sector das instalacións eléctricas e automáticas.
Xestión da prevención na empresa: funcións e responsabilidades.
Órganos de representación e participación das persoas traballadoras en prevención de riscos laborais.
Organismos estatais e autonómicos relacionados coa prevención de riscos.
Planificación da prevención na empresa.

Contidos

Participación na planificación e na posta en práctica dos plans de prevención.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Factores de risco e danos á saúde.	16

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Avalía as situacións de risco derivadas da súa actividade profesional analizando as condicións de traballo e os factores de risco máis habituais do sector das instalacións eléctricas e automáticas.	NO
RA4 - Determina as medidas de prevención e protección no contorno laboral da titulación de técnico en instalacións eléctricas e automáticas.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.4 Identifícanse as situacións de risco máis habituais nos contornos de traballo das persoas coa titulación de técnico en instalacións eléctricas e automáticas.
CA4.1 Definíronse as técnicas e as medidas de prevención e de protección que se deben aplicar para evitar ou diminuír os factores de risco, ou para reducir as súas consecuencias no caso de materializarse.
CA4.2 Analizouse o significado e o alcance da sinalización de seguridade de diversos tipos.
CA4.3 Seleccionáronse os equipamentos de protección individual (EPI) axeitados ás situacións de risco atopadas.

4.3.e) Contidos

Contidos
Actuación responsable no desenvolvemento do traballo para evitar as situacións de risco no seu contorno laboral.
Riscos específicos no sector das instalacións eléctricas e automáticas en función das probables consecuencias, do tempo de exposición e dos factores de risco implicados.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Emerxencias e primeiros auxilios.	14

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece os dereitos e as obrigas das persoas traballadoras e empresarias relacionados coa seguridade e a saúde laboral.	NO
RA3 - Participa na elaboración dun plan de prevención de riscos e identifica as responsabilidades de todos os axentes implicados.	NO
RA4 - Determina as medidas de prevención e protección no contorno laboral da titulación de técnico en instalacións eléctricas e automáticas.	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.4 Comprendéronse as actuacións axeitadas ante situacións de emerxencia e risco laboral grave e inminente.
CA3.5 Valorouse a importancia da existencia dun plan preventivo na empresa que inclúa a secuencia de actuacións para realizar en caso de emerxencia.
CA3.8 Proxectouse un plan de emerxencia e evacuación para nunha pequena ou mediana empresa do sector de actividade do título.
CA4.4 Analizáronse os protocolos de actuación en caso de emerxencia.
CA4.5 Identificáronse as técnicas de clasificación de persoas feridas en caso de emerxencia, onde existan vítimas de diversa gravidade.
CA4.6 Identificáronse as técnicas básicas de primeiros auxilios que se deben aplicar no lugar do accidente ante danos de diversos tipos, así como a composición e o uso da caixa de urxencias.

4.4.e) Contidos

Contidos
Plans de emerxencia e de evacuación en contornos de traballo.
Elaboración dun plan de emerxencia nunha empresa do sector.
Protocolo de actuación ante unha situación de emerxencia.
Aplicación das técnicas de primeiros auxilios.
Actuación responsable en situacións de emerxencias e primeiros auxilios.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	O dereito do traballo e o contrato de traballo.	12

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Identifícanse o ámbito de aplicación, as fontes e os principios de aplicación do dereito do traballo.
CA2.2 Distingúense os principais organismos que interveñen nas relacións laborais.
CA2.3 Identifícanse os elementos esenciais dun contrato de traballo.
CA2.4 Analízanse as principais modalidades de contratación e identifícanse as medidas de fomento da contratación para determinados colectivos.
CA2.5 Valoráronse os dereitos e as obrigas que se recollen na normativa laboral.
CA2.12 Identifícanse as características definitorias dos novos contornos de organización do traballo.

4.5.e) Contidos

Contidos
Dereito do traballo.
Novos contornos de organización do traballo.
Organismos públicos (administrativos e xudiciais) que interveñen nas relacións laborais.
Análise da relación laboral individual.
Dereitos e deberes derivados da relación laboral.
Modalidades de contrato de traballo e medidas de fomento da contratación.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Tempo de traballo e retribución.	15

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.6 Determináronse as condicións de traballo pactadas no convenio colectivo aplicable ou, en ausencia deste, as condicións habituais no sector profesional relacionado co título de técnico en instalacións eléctricas e automáticas.
CA2.7 Valoráronse as medidas establecidas pola lexislación para a conciliación da vida laboral e familiar, e para a igualdade efectiva entre homes e mulleres.
CA2.8 Analizouse o recibo de salarios e identificáronse os principais elementos que o integran.
CA2.8.1 Identifícaronse os principais elementos que integran o recibo de salarios.
CA2.8.2 Elaborouse un recibo de salarios sinxelo

4.6.e) Contidos

Contidos
Análise dun convenio colectivo aplicable ao ámbito profesional da titulación de técnico en instalacións eléctricas e automáticas.
Análise das principais condicións de traballo: clasificación e promoción profesional, tempo de traballo, retribución, etc.
Confeción dun recibo de salarios sinxelo.

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	Modificación, suspensión e extinción da relación laboral.	12

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.9 Identifícanse as causas e os efectos da modificación, a suspensión e a extinción da relación laboral.
CA2.9.1 Analizáronse as causas e os efectos da mobilidade funcional e xeográfica e das modificacións substanciais do contrato.
CA2.9.2 Identifícanse as causas e efectos da suspensión do contrato, en concreto das excedencias.
CA2.9.3 Analizáronse as causas e os efectos da extinción do contrato de traballo, e calculouse unha liquidación en caso de despedimento

4.7.e) Contidos

Contidos
Modificación, suspensión e extinción do contrato de traballo.
Identificación das causas e os efectos da modificación do contrato de traballo.
Identificación das causas e os efectos da suspensión do contrato de traballo, en concreto das excedencias.
Identificación das causas e os efectos da extinción do contrato de traballo.
Cálculo de indemnizacións por despedimento e de liquidacións.

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	Representación e negociación colectiva.	7

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.10 Identificáronse os órganos de representación das persoas traballadoras na empresa.
CA2.11 Analizáronse os conflitos colectivos na empresa e os procedementos de solución.

4.8.e) Contidos

Contidos
0Representación das persoas traballadoras na empresa. Conflitos colectivos. Sindicatos de traballadores e asociacións empresariais.

4.9.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
9	A Seguridade Social.	14

4.9.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Determina a acción protectora do sistema de seguridade social ante as contingencias cubertas, e identifica as clases de prestacións.	SI

4.9.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Valorouse o papel da seguridade social como pilar do estado social e para a mellora da calidade de vida da cidadanía.
CA3.2 Delimitouse o funcionamento e a estrutura do sistema da seguridade social.
CA3.3 Identificáronse, nun suposto sinxelo, as bases de cotización dunha persoa traballadora e as cotas correspondentes a ela e á empresa.
CA3.4 Determináronse as principais prestacións contributivas da seguridade social, os seus requisitos e a súa duración, e realizouse o cálculo da súa contía nalgúns supostos prácticos.
CA3.5 Determináronse as posibles situacións legais de desemprego en supostos prácticos sinxelos, e realizouse o cálculo da duración e da contía dunha prestación por desemprego de nivel contributivo básico.

4.9.e) Contidos

Contidos
A seguridade social como pilar do estado social.
Estrutura do sistema de Seguridade Social.
Determinación das principais obrigas das persoas empresarias e das traballadoras en materia de seguridade social.
Protección por desemprego.
Prestacións contributivas da seguridade social.

4.10.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
10	A procura de emprego.	8

4.10.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Planifica o seu itinerario profesional seleccionando alternativas de formación e oportunidades de emprego ao longo da vida.	SI

4.10.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Valoráronse as propias aspiracións, motivacións, actitudes e capacidades que permitan a toma de decisións profesionais.
CA4.2 Tomouse conciencia da importancia da formación permanente como factor clave para a empregabilidade e a adaptación ás esixencias do proceso produtivo.
CA4.3 Valoráronse as oportunidades de formación e emprego noutros estados da Unión Europea.
CA4.4 Valorouse o principio de non-discriminación e de igualdade de oportunidades no acceso ao emprego e nas condicións de traballo.
CA4.5 Deseñáronse os itinerarios formativos profesionais relacionados co perfil profesional de técnico en instalacións eléctricas e automáticas.
CA4.6 Determináronse as competencias e as capacidades requiridas para a actividade profesional relacionada co perfil do título, e seleccionouse a formación precisa para as mellorar e permitir unha axeitada inserción laboral.
CA4.7 Identificáronse as principais fontes de emprego e de inserción laboral para as persoas coa titulación de técnico en instalacións eléctricas e automáticas.
CA4.8 Empregáronse adecuadamente as técnicas e os instrumentos de procura de emprego.
CA4.9 Prevíronse as alternativas de autoemprego nos sectores profesionais relacionados co título.

4.10.e) Contidos

Contidos
Coñecemento dos propios intereses e das propias capacidades formativo-profesionais.
Importancia da formación permanente para a traxectoria laboral e profesional das persoas coa titulación de técnico en instalacións eléctricas e automáticas.
Oportunidades de aprendizaxe e emprego en Europa.
Itinerarios formativos relacionados coa titulación de técnico en instalacións eléctricas e automáticas.
Definición e análise do sector profesional do título de técnico en instalacións eléctricas e automáticas.
Proceso de toma de decisións.
Proceso de procura de emprego no sector de actividade.
Técnicas e instrumentos de procura de emprego.

4.11.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
11	Equipos de traballo.	6

4.11.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Participa responsablemente en equipos de traballo eficientes que contribúan á consecución dos obxectivos da organización.	SI

4.11.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícaronse os equipos de traballo en situacións de traballo relacionadas co perfil de técnico en instalacións eléctricas e automáticas e valoráronse as súas vantaxes sobre o traballo individual.
CA1.2 Determináronse as características do equipo de traballo eficaz fronte ás dos equipos ineficaces.
CA1.3 Adoptáronse responsablemente os papeis asignados para a eficiencia e a eficacia do equipo de traballo.
CA1.4 Empregáronse axeitadamente as técnicas de comunicación no equipo de traballo para recibir e transmitir instrucións e coordinar as tarefas.
CA1.5 Determináronse procedementos para a resolución dos conflitos identificados no seo do equipo de traballo.
CA1.6 Aceptáronse de forma responsable as decisións adoptadas no seo do equipo de traballo.
CA1.7 Analizáronse os obxectivos alcanzados polo equipo de traballo en relación cos obxectivos establecidos, e coa participación responsable e activa dos seus membros.

4.11.e) Contidos

Contidos
Diferenciación entre grupo e equipo de traballo.
Valoración das vantaxes e os inconvenientes do traballo de equipo para a eficacia da organización.
Equipos no sector das instalacións eléctricas e automáticas segundo as funcións que desempeñen.
Dinámicas de grupo.
Equipos de traballo eficaces e eficientes.
Participación no equipo de traballo: desempeño de papeis, comunicación e responsabilidade.
Conflito: características, tipos, causas e etapas.
Técnicas para a resolución ou a superación do conflito.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

5.1. MÍNIMOS EXIXIBLES.

Os contidos mínimos esixibles para acadar a avaliación positiva do módulo son:

UF1: PREVENCIÓN DE RISCOS LABORAIS

- Coñeceronse os dereitos e obrigas das persoas traballadoras en materia de prevención de riscos laborais, clasificáronse os factores de risco na actividade e os danos derivados deles e clasificáronse e describíronse os tipos de danos profesionais, con especial referencia a accidentes de traballo e doenzas profesionais.
- Levouse a cabo a avaliación de riscos nun contorno de traballo e definiuse o contido do plan de prevención nun centro de traballo
- Clasificáronse os xeitos de organización da prevención na empresa, determináronse os xeitos de representación das persoas traballadoras na empresa en materia de prevención de riscos.
- Definiuse un plan de emerxencia e evacuación para nunha pequena ou mediana empresa e identificáronse as técnicas básicas de primeiros auxilios a aplicar no lugar do accidente ante danos de diversos tipos, así como a composición e o uso da caixa de urxencias.
- Identificáronse as medidas de prevención asociadas a cada tipo de risco.

UF2: EQUIPOS DE TRABALLO, DEREITO DO TRABALLO E DA SEGURIDADE SOCIAL E PROCURA DE EMPREGO.

- Determináronse as características do equipo de traballo eficaz fronte ás dos equipos ineficaces.
- Distinguíronse as técnicas de comunicación nos equipos de traballo para recibir e transmitir instrucións e coordinar as tarefas.
- Determináronse procedementos para a resolución dos conflitos identificados no seo do equipo de traballo.
- Identificáronse o ámbito de aplicación, as fontes e os principios de aplicación do dereito do traballo.
- Distinguíronse os principais organismos que interveñen nas relacións laborais.
- Identificáronse os elementos esenciais dun contrato de traballo.
- Recoñeceronse as principais modalidades de contratación.- Identificáronse os dereitos e obrigas básicas do traballador.
- Identificáronse os dereitos do traballador en materia de xornada e salarios.
- Identificáronse as circunstancias nas que se pode reducir a xornada ordinaria de traballo para a conciliación da vida laboral e familiar, e para a igualdade efectiva entre homes e mulleres.
- Identificáronse os elementos definitorios do recibo de salarios.
- Calculouse unha nómina sinxela, calculando a retribución total, as bases de cotización, os descontos de seguridade social e IRPF a cargo do traballador e o líquido a percibir.
- Identificáronse as causas e os efectos da modificación, a suspensión e a extinción da relación laboral.
- Calculouse a indemnización por despedimento e modificación do contrato en supostos sinxelos.
- Identificáronse os órganos de representación dos traballadores na empresa.
- Recoñeceuse que é un sindicato e como se organiza a participación dos mesmos nas empresas.
- Identificouse que é un convenio colectivo.
- Recoñeceronse os distintos tipos de conflitos colectivos: a folga e o peche patronal, e o procedemento a seguir para a súa convocatoria.
- Delimitouse o funcionamento e a estrutura do sistema da Seguridade Social.
- Relacionáronse cales son as obrigas da empresa coa Seguridade Social.
- Determináronse as bases e cotas de cotización da persoa traballadora en supostos sinxelos.
- Determináronse as bases e cotas de cotización da empresa en supostos sinxelos.

- Distínguese entre prestación contributiva e non contributiva.
- Determináronse as principais prestacións contributivas da Seguridade Social, os seus requisitos e a súa duración, e realizouse o cálculo da súa contía nalgúns supostos prácticos.
- Calculouse unha prestación sinxela de incapacidade temporal común e profesional.
- Calculouse unha prestación sinxela de maternidade e paternidade.
- Determináronse as posibles situacións legais de desemprego en supostos prácticos sinxelos, e realizouse o cálculo da duración e da contía dunha prestación por desemprego de nivel contributivo básico.
- Coñeceronse as técnicas e instrumentos de búsqueda de emprego.

5.2. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Para a avaliación do alumnado vanse empregar as seguintes técnicas e instrumentos, en xeral:

- Observación directa na aula: atención, interese, motivación, autonomía, capacidade resolutiva e realización das tarefas asignadas no tempo de clase.
- Procura autónoma de información en internet e na biblioteca escolar: webs oficiais das administracións laborais, portais de busca de emprego.
- Realización de actividades propostas. Preguntas curtas, cuestionarios tipo test, exercicios de comprensión.
- Informes: Conclusións de debates, análise de textos xornalísticos, análise de documentais ou fragmentos de filmes.
- Casos prácticos: confección de cartas de despedimento e papeletas de conciliación, cálculo de liquidacións e de indemnizacións por despedimentos, remate dos contratos, traslados ou modificacións das condicións do contrato, confección de contratos, cálculo de prestacións da seguridade social e da prestación por desemprego, índices de sinistrabilidade e todos os que, relacionados coas Unidades Didácticas, vaia indicando o profesor.
- Exercicios de simulación: reunións de traballo, negociación dun conflito, entrevistas de traballo, técnicas de primeiros auxilios, clasificación de feridos.
- Presentación de memorias de actividades realizadas.
- Exames escritos.

Os instrumentos empregados para avaliar cada unha das unidades didácticas xa foron expostos no apartado correspondente desta avaliación. Os criterios de avaliación extráense dos DCBs de cada ciclo formativo. No caso do módulo de FOL, estes coinciden nos currículos dos diferentes títulos de FP e deberán adaptarse aos obxectivos marcados para cada unidade didáctica segundo se describiu anteriormente.

PROBRAS ESCRITAS.

Haberá exames que se corresponderán con cada avaliación que poderan conter una ou mais unidades didácticas. Serán nas datas anteriores ao Nadal, Semana Santa e fin do mes de Mayo.

As probas escritas constarán dun cuestionario de preguntas tipo test e/ou supostos prácticos sobre os cales se plantexarán preguntas curtas en cada un deles. Cando se avalíen contidos que requiran a realización de cálculos (cálculo dunha nómina, dunha liquidación o de prestacións da seguridade social o de desemprego) os exames consistirán nun cuestionario tipo test, cuestións de resposta curta e o cálculo do exercicio correspondente.

O currículo que se establece nos decretos que desenvolven os títulos están expresados en resultados de aprendizaxe, aprendizaxes que o alumnado deberá adquirir para desenvolver con éxito a súa profesión na contorna laboral. Asociados aos resultados de aprendizaxes establécense os criterios de avaliación e os contidos que proporcionarán a información e destrezas para lograr as competencias definidas no perfil do título. Neste sentido, a inclusión do módulo de Formación e Orientación Laboral en todos os títulos da Formación Profesional ten como xustificación que se considera un módulo clave para garantir que o alumnado adquira competencias esenciais para unha adecuada inserción laboral, tanto a través

do coñecemento da lexislación laboral como do traballo en equipo e das condicións de seguridade e saúde.

Ademais cómpre engadir que a Lei Orgánica de Educación modifica o módulo de FOL a fin de incorporar os contidos do curso básico de prevención de riscos laborais establecido no Real Decreto 39/1997, de 17 de xaneiro, polo que se aproba o Regulamento dos Servizo de Prevención. Con esta novidade, dende o sistema educativo garátese que o alumnado adquire competencias en materia de prevención que posibilitarán unha prevención eficaz e integrada na contorna laboral.

O módulo de FOL, sendo un módulo presente en todos os ciclos formativos, debe adecuar os seus contidos á realidade do ámbito produtivo de cada familia profesional e ciclo formativo, de modo que na impartición do módulo se parta do sector produtivo propio de cada familia profesional ademais da propia realidade do alumnado.

5.1. MÍNIMOS EXIXIBLES.

Os contidos mínimos esixibles para acadar a avaliación positiva do módulo son:

UF1: PREVENCIÓN DE RISCOS LABORAIS

- Coñecerse os dereitos e obrigas das persoas traballadoras en materia de prevención de riscos laborais, clasificáronse os factores de risco na actividade e os danos derivados deles e clasificáronse e describíronse os tipos de danos profesionais, con especial referencia a accidentes de traballo e doenzas profesionais.
- Levouse a cabo a avaliación de riscos nun contorno de traballo e definiuse o contido do plan de prevención nun centro de traballo
- Clasificáronse os xeitos de organización da prevención na empresa, determináronse os xeitos de representación das persoas traballadoras na empresa en materia de prevención de riscos.
- Definiuse un plan de emerxencia e evacuación para nunha pequena ou mediana empresa e identificáronse as técnicas básicas de primeiros auxilios a aplicar no lugar do accidente ante danos de diversos tipos, así como a composición e o uso da caixa de urxencias.
- Identificáronse as medidas de prevención asociadas a cada tipo de risco.

UF2: EQUIPOS DE TRABALLO, DEREITO DO TRABALLO E DA SEGURIDADE SOCIAL E PROCURA DE EMPREGO.

- Determináronse as características do equipo de traballo eficaz fronte ás dos equipos ineficaces.
- Distinguíronse as técnicas de comunicación nos equipos de traballo para recibir e transmitir instrucións e coordinar as tarefas.
- Determináronse procedementos para a resolución dos conflitos identificados no seo do equipo de traballo.
- Identificáronse o ámbito de aplicación, as fontes e os principios de aplicación do dereito do traballo.
- Distinguíronse os principais organismos que interveñen nas relacións laborais.
- Identificáronse os elementos esenciais dun contrato de traballo.
- Recoñecerse as principais modalidades de contratación.- Identificáronse os dereitos e obrigas básicas do traballador.
- Identificáronse os dereitos do traballador en materia de xornada e salarios.
- Identificáronse as circunstancias nas que se pode reducir a xornada ordinaria de traballo para a conciliación da vida laboral e familiar, e para a igualdade efectiva entre homes e mulleres.
- Identificáronse os elementos definitorios do recibo de salarios.
- Calculouse unha nómina sinxela, calculando a retribución total, as bases de cotización, os descontos de seguridade social e IRPF a cargo do traballador e o líquido a percibir.
- Identificáronse as causas e os efectos da modificación, a suspensión e a extinción da relación laboral.
- Calculouse a indemnización por despedimento e modificación do contrato en supostos sinxelos.
- Identificáronse os órganos de representación dos traballadores na empresa.
- Recoñeceuse que é un sindicato e como se organiza a participación dos mesmos nas empresas.
- Identificouse que é un convenio colectivo.
- Recoñecerse os distintos tipos de conflitos colectivos: a folga e o peche patronal, e o procedemento a seguir para a súa convocatoria.
- Delimitouse o funcionamento e a estrutura do sistema da Seguridade Social.
- Relacionáronse cales son as obrigas da empresa coa Seguridade Social.
- Determináronse as bases e cotas de cotización da persoa traballadora en supostos sinxelos.

- Determináronse as bases e cotas de cotización da empresa en supostos sinxelos.
- Distínguese entre prestación contributiva e non contributiva.
- Determináronse as principais prestacións contributivas da Seguridade Social, os seus requisitos e a súa duración, e realizouse o cálculo da súa contía nalgúns supostos prácticos.
- Calculouse unha prestación sinxela de incapacidade temporal común e profesional.
- Calculouse unha prestación sinxela de maternidade e paternidade.
- Determináronse as posibles situacións legais de desemprego en supostos prácticos sinxelos, e realizouse o cálculo da duración e da contía dunha prestación por desemprego de nivel contributivo básico.
- Coñeceronse as técnicas e instrumentos de búsqueda de emprego.

5.2. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Os instrumentos empregados para avaliar cada unha das unidades didácticas xa foron expostos no apartado correspondente desta avaliación. Os criterios de avaliación extraírense dos DCBs de cada ciclo formativo. No caso do módulo de FOL, estes coinciden nos currículos dos diferentes títulos de FP e deberán adaptarse aos obxectivos marcados para cada unidade didáctica segundo se describiu anteriormente.

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN xerais do curso:

Para a avaliación das aprendizaxes realizadas por cada alumno no módulo utilizaranse os seguintes instrumentos:

- PROBAS ESCRITAS, contidos e puntuación:

LEvarase a cabo unha proba ao trimestre como mínimo, segundo as necesidades do alumnado e complexidade da materia. En todo caso, farán media entre elas.

Nestas probas poderanse presentar cuestións a desenvolver, tipo test e/ou supostos prácticos. Nas preguntas tipo test, o alumno/a poderá contestar ou deixar en branco, as respostas en branco non puntúan, as respostas erradas restan en proporción tres erradas unha correcta.

Nas preguntas a desenvolver vaise valorar a corrección e argumentación elaborada polo alumno para xustificar e demostrar o que sabe sobre os contidos de teoría.

Na resolución dos supostos prácticos o alumno/a deberá demostrar que é coñecedor da teoría aplicable e dos procedementos para resolver a situación que se presenta.

PUNTUACIÓN: será o resultado da media das probas escritas realizadas no trimestre. En todo caso, para facer a media será condición indispensable que a nota mínima en cada proba sexa dun 5. En caso contrario, como nota de trimestre se fará constar unha nota máxima dun 4.

Polo tanto terá que facer recuperación desa parte. Esta puntuación será levada á nota final de trimestre dacordo á ponderación indicada a continuación para a nota de probas obxectivas.

- TRABALLOS-actividades:

Os contidos, características e criterios de corrección de cada un dos traballos serán proporcionados previamente á súa realización.

Os traballos non presentados no prazo establecido só poderán ser entregados noutro prazo por causa xustificada documentalmente.

PUNTUACIÓN: serán calificados a través duna táboa de observación. Para ser aprobados terán que obter nota mínima dun 5. No caso de haber varios farase a media aritmética coas notas obtidas en cada un destes traballos, sempre que cada traballo teña unha nota mínima de 4 puntos, caso contrario o trimestre está suspenso porque non se fará media coa proba escrita, dacordo á ponderación indicada a continuación para a nota de traballos.

A superación dunha avaliación non supón a superación das anteriores.

CUALIFICACIÓN TRIMESTRAIS.

Os criterios para a cualificación de cada trimestre dos alumnos con dereito á avaliación continua serán os seguintes:

- Proba escrita: Cun peso do 70% da puntuación total, da nota obtida en cada trimestre.

- Actividades, traballos teóricos ou prácticos, suporán o 30% sobre a citada nota ou puntuación.

Cando un estudante non aprobe un trimestre, terá dereito a presentarse ás probas de recuperación, tal e como se especifica no apartado 6 desta programación. O/a alumno/a terá unha nova oportunidade de facer o exame na Recuperación Final, que se programará para o mes de xuño.

Neste exame cada estudante terá dereito a recuperar o trimestre que non aprobouse ata esa data. Por tanto, poderá examinarse dos trimestres suspensos.

CUALIFICACIÓN FINAL:

A nota da terceira avaliación será a nota final do módulo. Para o alumnado que teña pendente algunha avaliación, a nota provisional, do terceiro trimestre será, como máximo, 4, polo que queda pendente de recuperar, nos exames finais de xuño.

A nota final será a media das 3 avaliacións. Para superar positivamente o módulo é preciso acadar como mínimo 5 puntos na avaliación final.

PUNTUACION:

1. NOTA FINAL DE MÓDULO: Para superar o módulo a final de curso, a nota mínima será de 5 puntos.
2. A nota con decimais será redondeada do seguinte xeito: Si o decimal supera a 0.5 será redondeado por exceso ao enteiro máis próximo. En caso contrario será redondeado por defecto ao inferior máis próximo.
3. Para superar cada trimestre hai que obter un mínimo de 5 puntos, resultado das notas ponderadas correspondentes.
4. A nota da terceira avaliación será a mesma que a nota final de módulo.

NORMAS XERAIS PARA A REALIZACIÓN DE PROBAS OU EXÁMENES.

- a. Non se admite móvil no examen para ningún uso. De tal forma que ao entrar na aula será entregado á profesora. No caso de que alumno ou alumna se negue a facelo perderá o dereito a que se lle faga a proba ou examen.
- b. No caso de ser necesaria calculadora, ésta terá só funcións básicas, polo tanto, non se admiten calculadoras científicas.
- c. No suposto de que nun examen, un/a alumno o alumna teña no seu poder documentación que non esté autorizada pola profesora, ou ben, se comproba que copiou, terá que entregalo á profesora en cuanto llo requira. E a nota a cualificar en dita proba será de 0 puntos.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Se fôr necesario o profesor poderá deseñar unha serie de exercicios e actividades a realizar polos/as estudantes que suspendan un trimestre, para que eles/as poidan realizalos de forma autónoma fóra do horario escolar e poder preguntar dúbidas na hora semanal de titoría ou durante as clases, se fose necesario. Estas tarefas do alumnado serán as mesmas cas realizadas en relación coas unidades didácticas traballadas durante o trimestre, modificando datos e levando a cabo unha atención educativa máis individualizada. Igualmente poderán establecerse polo profesor actividades de reforzo para realizar polos alumnos e alumnas con dificultades para conseguir os obxectivos do módulo, aínda que aprobasen o trimestre, tal e como se expón no apartado 8 desta programación.

Os/as estudantes que non superasen algunha avaliación trimestral, terán unha nova oportunidade de facelo na proba escrita de recuperación programada para ser realizada con posterioridade á proba corresponde ao trimestre. Esta proba terá a mesma estrutura e número de preguntas que a inicial. En caso de suspendela aínda poderán realizar unha proba escrita, Exame Final que se programará para o mes de xuño.

Nela, cada alumno/a terá dereito a recuperar o trimestre que non aprobouse ata esa data. Polo tanto, na súa proba inclúranse supostos prácticos, exercicios de cálculo numérico e preguntas de resposta breve correspondentes ás unidades didácticas dos trimestres 1, 2 e/ou 3.

O criterio de cualificación na recuperación final será o seguinte: Proba escrita: 100%

OBSERVACIÓNS

Dadas as dúas Unidades Formativas e a diversidade de materias para cada unha das probas trimestrais, a superación da avaliación posterior NON comprende as anteriores agás que expresamente se indique o contrario polo profesor.

Para a avaliación do alumnado vanse empregar as seguintes técnicas e instrumentos:

-Probas escritas: valoración obxectiva da contestación conforme ao establecido no libro de texto ou Unidades facilitadas polo profesor. Agás indicación en contra polo profesor cada unha das preguntas terá igual valor.

-Traballos teóricos e prácticos realizados na aula e na casa: A realización das actividades propostas no libro de texto ou polo profesor, na aula, terán valoración

obxectiva conforme o establecido no libro de texto ou Unidades facilitadas polo profesor e as indicacións ofrecidas na clase. Tamén se valorará a busca autónoma de información en internet e na biblioteca escolar, o uso das webs oficiais das administracións laborais, portais de busca de emprego, a realización de casos prácticos e exercicios de simulación tales como entrevistas de traballo. Valorarase igualmente a correcta solución, a presentación e o coidado posto na cumprimentación das actividades propostas, así como a correcta exposición oral (preparación da mensaxe, argumentación e colaboración no traballo en grupo).

Os alumnos que non asistan á clase os días en que se realicen as tarefas teóricas e prácticas terán que pórse en contacto co profesor, na seguinte clase, a fin de realízalas pola súa conta. Se non o fan, non serán tidas en conta.

-Participación e actividades do alumno/a: observación directa na aula sobre aspectos como a atención, o interese, a motivación, a contribución ao traballo en equipo, a realización das tarefas asignadas, no tempo de clase e fóra dela, o esforzo e a boa organización para acadar os obxectivos do módulo.

As recuperacións realizaranse nas datas posteriores ao Nadal, Semana Santa e fin do mes de mayo.

As datas, horas e aula, avisarase oralmente na propia clase polo profesor con antelación debida e publicaranse na aula virtual. Non se empregará ningún outro medio de aviso. Os alumnos que se incorporen con posterioridade deberán preguntar ao profesor as datas de realización das probas.

Igual que nos exames, nas probas escritas de recuperación non se poderán utilizar teléfonos, iphones ou pda en substitución da calculadora, que será simple. A utilización de apuntes, "chuletas" ou calquera outro medio destinado a copiar as contestacións provocará a invalidación das contestacións da proba.

Os alumnos que teñan superadas todas as avaliacións parciais non terán que realizar a recuperación final, se ben poderán facela para mellorar a cualificación obtida pola media aritmética das parciais. Neste caso, a nota final será a acadada na proba final.

En todo caso, será necesario obter un mínimo de 4 nas recuperacións ou nos exames de cada avaliación parcial para poder superar o módulo. A superación da UF 2 non implicará a superación da UF 1, nin ao revés, debendo estar ambas avaliadas positivamente para a superación do módulo de FOL.

PERDA DE DEREITO Á AVALIACIÓN CONTÍNUA

Os/Os alumnos que teñan perda o dereito de Avaliación Continua terán dereito a realizar tan só unha recuperación final ou exame final no mes de xuño, na data que se dará a coñecer e que o alumnado poderá coñecer tamén a través da titoría.

A perda da avaliación continua producirase cando se supere o 10 % de faltas de asistencia, que no módulo de FOL.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Os alumnos e alumnas que superen a porcentaxe de faltas á clase, legalmente establecida, perderán o dereito á avaliación continua.

Neste caso o profesor ou profesora tomará en consideración os elementos de avaliación de que dispoña, singularmente os exames e os traballos encomendados para os alumnos da clase, que tamén poderán realizar e entregar.

En tal sentido, o alumno ou alumna que perda o dereito á avaliación continua deberá estar pendente dos traballos que obrigatoriamente se requiran polo profesor.

Pautas para avaliar aos alumnos con perda do dereito de avaliación continua:

De acordo co art. 25.3 da Orde de 12.07.11 o alumnado que acumule un número de faltas de asistencia superior ao 10% das sesións de clase, perderá o dereito a avaliación continua.

Os instrumentos que se empregarán para avaliar a estes alumnos son:

Proba escrita, que incluírán diversas preguntas teóricas de toda a materia, na que se poderán incluír contidos de todas as unidades didácticas, casos prácticos a resolver, que poderán incluír exercicios de cálculo numérico.

Só se poderá usar papel, bolígrafo e calculadora simple sen que sexa permitido o uso de teléfonos, iphone ou pda.

A proba denominarase Exame Final Extraordinario e indicarse a data e lugar.

Esta proba consistirán en varias preguntas teóricas curtas e casos prácticos a resolver polo alumno de forma individual.

Como criterio orientativo non serán menos de 3 nin máis de 5, podendo conter apartados e subapartados.

Ao comezo do curso o profesor indicará aos alumnos como vai ser a proba final e como serán tamén as das avaliacións trimestrais, para que estes saiban como preparalas.

Para a superación do módulo será necesario ter as tres avaliacións superadas, tomándose en consideración os traballos que realice na aula, o interese pola materia, a actitude, a participación, a puntualidade e a asistencia á clase en cada unha das avaliacións e na configuración global da cualificación definitiva.

Os alumnos que non teñan as tres avaliacións superadas e aqueles que teñan perdido o dereito de avaliación continua, deberán realizar o exame final ou recuperación final para superar o módulo.

Criterio de avaliación da proba: 100% proba escrita.

A superación da UF 2 non implicará a superación da UF 1, nin ao revés, debendo estar ambas avaliadas positivamente para a superación do módulo de FOL.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

A Programación, como guía que se vai seguir no proceso de ensino aprendizaxe no período dun curso académico e como garantía para o alumnado, debe ser cumprida integramente.

Sen embargo, como elemento vivo que é, estará sometida a adaptacións no tempo e nos contidos que, ao longo dos anos, irán dando a medida das correccións que se deban introducir para que cumpra mellor a súa función.

Neste sentido cómpre establecer un procedemento de seguimento da Programación que ten que basearse na revisión semanal de si os contidos e as tarefas propostas se están cumprindo segundo a previsión establecida.

No caso de establecer modificacións, estas serán recollidas e posteriormente incorporadas á Memoria de Fin de Curso.

Estas modificacións non deben ter a súa orixe só nos criterios do docente senón que este deberá considerar outros elementos á marxe da propia experimentación, facilitando a participación ao alumnado para que exprese o seu grado de satisfacción co sistema seguido para acadar os obxectivos establecidos.

AVALIACIÓN DA PROPIA PRÁCTICA DOCENTE

Algúns dos aspectos que o profesor deberá considerar na autoavaliación da práctica docente son:

Organización e coordinación co profesorado do ciclo formativo.

Adecuación do grao de dificultade das actividades ás características do alumnado

Grao de motivación dos alumnos nas actividades propostas polo profesor

Planificación das tarefas: distribución e dotación de medios e tempos

Ambiente de traballo, relación entre os alumnos, e entre alumnado e o profesor.

TICs: uso e manexo por parte do alumnado e do profesor.

Habilidades de comunicación verbal e non verbal na transmisión dos contidos

Claridade na presentación dos contidos nos medios audiovisuais empregados

Algúns instrumentos para avaliar a práctica docente son:

Cuestionarios anónimos. Realizaranse coincidindo, de ser o caso, coa presenza de alumnos en prácticas do CAP

Informes dos traballos en equipo.

Notas recollidas na realización de tarefas.

Entrevistas con alumnado e profesorado.

Debates.

Resultados do proceso de aprendizaxe nas avaliacións trimestrais e na final.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

A diversidade preséntase no ámbito da formación en múltiples formas e vén expresada por unha serie circunstancias, tales como: coñecementos e experiencias persoais e laborais previas, motivacións e expectativas ante o aprendizaxe, intereses persoais, profesionais e vocacionais, competencias básicas e específicas, ritmos de traballo e de aprendizaxe, situacións persoais e familiares, habilidades e des-trezas desenvolvidas, orixe nacional ou étnico diferenciador, contorna socioeconómica do lugar de re-sidencia, discapacidades físicas, psíquicas e/ou sensoriais ou sobredotación intelectual, entre outras.

Debemos contemplar a diversidade como fonte de oportunidades e de riqueza, centrándonos en adecuar os diversos aspectos metodolóxicos ás singularidades do noso alumnado.

Para iso, ao comezo do curso, levarase a cabo unha primeira recollida de datos académicos e de experiencia profesional proporcionada polos propios alumnos ao cubrir as fichas correspondentes. Coa mesma finalidade, ao inicio de curso, o profesor coordinarase co titor e co resto do equipo docente do grupo para recoller información sobre os coñecementos previos do alumnado durante as reunións de "avaliación inicial de ciclos". Así mesmo, valorará a información dos informes individualizados de avaliación da etapa anteriormente cursada, e consultará co departamento de Orientación en caso de detectar alumnos con necesidades educativas especiais ou que requiran apoio educativo específico.

Durante o curso, ao inicio de cada unidade didáctica, realizarase un cuestionario inicial ou formularase preguntas ao grupo de xeito oral, coa fin de identificar o nivel de coñecementos do alumnado a respecto da materia a impartir, téndoo en conta para adecuar os medios didácticos a utilizar.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Esta proposta didáctica ten en conta o principio de "deseño para todos". Para tal efecto recolle ás medidas necesarias para que calquera alumno poida acadar os resultados de aprendizaxe do módulo. Cómpre que calquera alumno poida acadar os resultados de aprendizaxe do módulo adoptando medidas de reforzo e apoio, pero sen que estas afecten de forma significativa á consecución dos resultados de aprendizaxe previstos para cada un dos módulos profesionais, tal e como establece o decreto 114/2010.

A diversidade preséntase no ámbito da formación en múltiples formas e vén expresada por unha serie circunstancias, tales como: coñecementos previos e experiencias persoais e laborais, motivacións e expectativas ante o aprendizaxe, interese persoais, profesionais e vocacionais, capacidades xerais ou diferenciadas, ritmos de traballo e de aprendizaxe, situacións persoais e familiares, habilidades e destrezas desenvolvidas, orixe nacional ou étnico diferenciador, contorna socioeconómica do lugar de residencia, minusvalideces físicas, psíquicas e/ou sensoriais ou sobredotación intelectual, entre outras.

Debemos contemplar a diversidade como fonte de oportunidades e de riqueza, centrándonos en adecuar os diversos aspectos metodolóxicos ás singularidades do noso alumnado.

Será preciso realizar unha avaliación inicial, coa amplitude que se considere necesaria, coa colaboración do departamento de orientación, para detectar ao alumnado con necesidades educativas especiais e as súas demandas específicas. Tomando en consideración o establecido pola GABE e polo Decreto 114/2010 respecto a atención á diversidade, cómpre facer unha breve referencia á serie de medidas que teríamos en conta na atención a este tipo de alumnado:

- Medidas de acceso ao currículo para alumnos con deficiencias sensoriais ou físicas: entrega do material cun tamaño de fonte máis grande ou en outros formatos.
- Agrupamentos heteroxéneos: á hora de traballar en equipo estes serán formados por alumnos con diversidade de competencias e motivacións, coa fin de que os alumnos se axuden entre si.
- Adaptacións curriculares non significativas para aqueles alumnos con necesidades educativas especiais, co asesoramento do departamento de orientación e sen que afecten aos elementos preceptivos do currículo.
- Actividades de ampliación e de investigación para aqueles alumnos que presenten un rendemento académico moi superior o resto do grupo: emprego das TICs e fomento da busca autónoma de información para resolver supostos e analizar a realidade sociolaboral.
- Medidas de reforzo educativo tales como actividades graduadas segundo diferentes niveis, garantindo sempre a adquisición dos contidos mínimos; modificación da localización do alumno en clase; repetición individualizada dalgunhas explicacións ou potenciación da participación do alumno e a consecución de pequenos logros como elementos de motivación.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

A normativa en vigor contempla na súa relación de principios da educación, a transmisión daqueles valores que favorecen a liberdade persoal, a responsabilidade, a cidadanía democrática, a solidariedade, a tolerancia, a igualdade, o respecto e a xustiza, que constitúen a base da vida en común.

Con esta referencia legal, debemos programar unha serie de temas e contidos a traballar de forma transversal a medida que imos abordando as distintas unidades didácticas do módulo. Deste xeito, procuraremos destacar uns determinados valores de forma simultánea a transmisión de coñecementos.

Con cada unha das conmemoracións establecidas no Calendario Escolar, o profesor ou profesora, poderá programar puntualmente actividades, temas ou charlas que, en colaboración coas establecidas pola Dirección do Instituto, contribúan a lograr os obxectivos marcados en relación coas mesmas.

Prestarase especial atención á celebración da Constitución, ao Día 1º de Maio, Día do Consumidor, Paz, Violencia de Xénero, Saúde, Europa, Medio Ambiente e Letras Galegas.

Algúns destes valores que deben ser transmitidos de forma transversal:

Educación ambiental, relacionada ca unidade formativa de saúde laboral (factores de risco físicos, químicos, biolóxicos) xa que é preciso sensibilizar ao alumnado respecto á necesidade de empregar materiais e sistemas inocuos, de cara á favorecer unha protección do medio e un aumento nos niveis de calidade e seguridade.

Educación na Prevención de Accidentes, vinculado co tema de sinalización e prevención de accidentes de traballo. Aproveitaremos este contido curricular para poñer énfase na importancia de previr accidentes de todo tipo, xa non laborais senón tamén domésticos e de tráfico.

Educación para a Saúde, presente en toda a unidade formativa de saúde laboral, especialmente nos temas de prevención de riscos e tamén no de primeiros auxilios. De novo, extrapolaremos este contido á vida non laboral: importancia dunha dieta san e equilibrada, valoración positiva do exercicio físico e do deporte, potenciación da protección ante as enfermidades de transmisión sexual, embarazos non desexados, tabaquismo, etc.

Igualdade de oportunidades / Rexistamento do Sexismo / Multiculturalidade: a igualdade no acceso ao emprego e durante a súa realización é un contido curricular do módulo. Sen embargo, débese fomentar unha posición actitudinal axeitada, ao longo de todo o curso, transmitindo a importancia de respectar ao outro con independencia da súa orixe, sexo, raza, orientación sexual, ideoloxía, relixión, etc así como valorar a diversidade cultural e humana como fonte de riqueza e non de conflito.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Para o presente curso preténdese realizar, como vén sendo habitual en cursos pasados, algunhas actividades que acheguen o alumnado ao mundo da empresa.

Neste sentido, poderán ser organizadas polo Departamento de FOL, o profesor e a Dirección do Centro, actividades complementarias tales como:

Simulacro de evacuación do Instituto, participando no deseño do plan de emerxencia e no simulacro de evacuación.

Charla en colaboración con sindicatos e asociacións patronais.

Charlas en colaboración co Gabinete de Seguridade de Rande.

Debate sobre a Reforma Laboral contando con membros de sindicatos, da Cámara de Comercio ou de asociacións empresariais e/ou de diferentes partidos políticos. Os alumnos prepararán previamente as preguntas. A actividade durará aproximadamente dúas horas, e ao remate os alumnos, por equipos, realizarán un resumo da charla, recollendo as posturas de cada un dos conferenciantes.

Visión de películas como ferramenta de aprendizaxe e axeitada tralas as sesións de avaliación de cada trimestre. Entre outros filmes, pola temática próxima ao entorno do Instituto: "Los lunes al sol" sobre a problemática das reconversións ou "El Método", sobre sistemas de selección de persoal (neste caso o Grönholm).

Actividades extraescolares organizadas polo centro.

Deben figurar na programación xeral anual, aprobada polo Consello Escolar e que se realizan fóra de horario lectivo e de forma voluntaria, polos profesores do Departamento en colaboración coa Dirección e outros Departamentos.

Visita a unha oficina do Servizo Público de Emprego: comprobación en espazo e tempo real de cómo se tramitan as solicitudes de prestación por desemprego e outras accións de formación e orientación laboral lavadas a cabo na oficina. Esta actividade deberá desenvolverse unha vez traballadas as unidades relacionadas coas Relacións Laborais e a Seguridade Social.

Visita aos Xulgados do Social de Vigo: trátase de coñecer as instalacións e asistir a algún xuízo no que se diriman asuntos relacionados coas unidades do módulo, como poden ser: despedimentos, determinación da relación laboral, accidente de traballo.

Visita a unha oficina do Servizo Público de emprego.

Visita a alguna empresa da zona.

Feiras de Emprego e Orientación Laboral, que se organicen na comunidade galega ou fóra dela, sempre e cando contemos con orzamento para organizar os desprazamentos.

10. Outros apartados

10.1) ADAPTACIÓN COVID

Na primeira clase de comezo do curso os alumnos e alumnas serán informados da presente programación, e do número de unidades de que consta, así como dos contidos de cada unha delas e dos textos a utilizar para o estudo e preparación.

Para esta materia dispónse dunha AULA VIRTUAL aloxada na páxina web del IES POLITÉCNICO de Vigo:

<http://www.edu.xunta.gal/centros/iespolitecnicovigo/aulavirtual/>

Cada alumno/a terá que rexistrarse para poder descargar todo o material empregado para impartir o módulo e para a entrega dos traballos realizados.

Para cada unidade didáctica, o alumnado disporá de todo material empregado para o seguimento das clases do módulo:

- ¿ Apuntamentos (documento PDF) e Presentación Powerpoint
- ¿ Vídeos explicativos
- ¿ Foro de dúbidas
- ¿ Actividades
- ¿ Material complementario: Normativa, páxinas web de consulta, artigos técnicos¿

No caso de impartir clases non presenciais utilizarase a plataforma de videoconferencias CISCO WEBEX (<https://meetingsemea5.webex.com/meet/rodriguezlomba>), este enlace estará a disposición do alumno na aula virtual O alumnado poderá conectarse a esta plataforma utilizando PC, Tableta ou móbil seguindo as indicacións proporcionadas pola profesora. Para o correcto desenvolvemento das clases virtuais teranse en conta os seguintes aspectos:

A profesora planificará as videoconferencias no horario do módulo e enviará invitacións de xeito individual ao alumnado a través da aula virtual. Ditas invitacións non poderán ser compartidas polo alumnado con terceiras persoas. O alumnado teña calquera incidencia deberá comunicarllo á profesora por correo electrónico ou pola aula virtual para solucionarlo.

O alumnado debe identificarse na plataforma a través do seu nome e apelidos. No caso de que se conecte á reunión algunha persoa non matriculada no módulo será expulsada da reunión.

O alumnado está obrigado a conectarse cunha anticipación mínima de 5 minutos respecto á hora de inicio de las clases. A non conexión considérase falta de asistencia agás motivo xustificado.

Durante a clase virtual o alumnado manterá en todo momento activa a cámara e desactivará o micrófono agás cando precise intervir. A actitude do alumnado ha de ser correcta, participando de forma activa e amosando interese polo módulo.

Para o desenvolvemento do proceso de ensino-aprendizaxe aplicarase a metodoloxía de AULA INVERTIDA que se aplicará do seguinte xeito:

- Ao comezo de cada unidade didáctica, la profesora fará unha INTRODUCCIÓN dos novos contidos na aula ou a través dunha videoconferencia.

- A continuación o alumnado terá que visualizar desde a súa casa os VÍDEOS EXPLICATIVOS de dita unidade didáctica. Ademais, o alumnado ten que descargar os apuntamentos e a presentación da unidade nos que se basea o vídeo explicativo.

- Na videoconferencia (clase telemática) resolveranse as dúbidas que poidan xurdir esperando unha participación activa do alumnado tras a previa visualización dos vídeos. Ademais, a través do aula virtual, habilitarase un FORO DE DEBATE para cada unidade didáctica para resolver dúbidas ou calquera cuestión de interese relacionada cos contidos da unidade. Neste foro pode intervir no só a profesora senón todo o alumnado do módulo.

- Nas clases telemáticas o alumnado realizará os traballos planificados en cada unidade didáctica facendo a súa entrega en tempo e forma através da aula virtual. As dúbidas que poidan xurdir serán preguntadas na aula, a través de vídeo-conferencia ou mediante mensaxes/foro da aula virtual. A profesora intentará resolver as dúbidas durante o horario asignado ao módulo.

Dada la situación actual se propoñen 2 escenarios para a impartición deste módulo e a aplicación da metodoloxía explicada.

CLASES PRESENCIAIS. Neste caso a profesora introducirá cada unidade didáctica e o alumnado terá que ir vendo os vídeos explicativos seguindo a planificación establecida na aula virtual. Na aula resolveranse as dúbidas que vaian xurdindo e comentaranse artigos e vídeos relacionados cos contidos de cada unidade. As actividades desenvolveranse na aula mantendo en todo momento a distancia establecida. No caso de traballar en equipo utilizaranse ferramentas dixitais.

As primeiras clases adicaranse a presentar a programación do módulo. Ademais, o alumnado hase de rexistrar e matricular nos diferentes cursos da aula virtual e explicarase o seu funcionamento.

CLASES A DISTANCIA. Esta metodoloxía aplicarase no caso de confinamento do grupo o suspensión de las clases debido ao COVID. Para o desenvolvemento das clases teremos en conta os seguintes aspectos:

¿ Tratarase de respectar o horario asignado ao módulo para organizar 1 ó 2 videoconferencias cada semana a través de CISCO WEBEX.

¿ Mediante as vídeo-conferencias introduciranse os novos contidos de cada unidade didáctica, resolveranse dúbidas, comentaranse os vídeos facendo fincapé nos aspectos máis importantes da unidade, artigos, noticias de interese e planificaranse as actividades a realizar polo alumnado.

¿ É fundamental que o alumnado visualice os vídeos explicativos e descargue os apuntamentos xunto coa presentación de cada unidade

antes das videoconferencias para poder participar de forma activa.

¿ O resto de horas asignadas ao módulo adicaranse á realización das actividades planificadas. As dúbidas que vaian xurdindo proporanse a través de mensaxes/foro da aula virtual . A profesora intentará contestar ás dúbidas durante el horario de clases.

Se na clase hai alumnado en confinamento debido ao COVID, ante la imposibilidade de acudir ás clases presenciais, manterase o contacto co alumnado afectado tendo en conta os seguintes criterios:

Enviarase unha invitación a través do aula virtual ao alumnado afectado . A videoconferencia será no horario do módulo.

Seguimento de las clases a través del aula virtual. O alumnado poderá contactar coa profesora mediante o aula virtual, participar nos foros de debate de cada unidade e mensaxes na aula virtual respetando o horario asignado ao módulo.

O alumnado afectado terá que entregar los traballos nos prazos establecidos agás motivo debidamente xustificado.

A comezos de curso dende titoría pedirase ao alumnado que cumprimenten un cuestionario para coñecer a dispoñibilidade de medios informáticos e conexión a internet tratando detectar as posibles carencias para tratar de solucionalo.

No caso de que houbera alumnado que non puidera seguir as clases on-line facilitaráselle o material impreso para que poida traballar dende a súa casa.

Informarase igualmente do número de faltas de asistencia que dará lugar á perda da avaliación continua. Con carácter xeral, neste módulo, establécese o número de 13, constituindo o 10% das sesións do módulo (isto é, 128 sesións).

10.2) INFORMACIÓN PROGRAMACIÓN

Ao comezo do curso o alumnado será informado da presente programación, e do número de unidades de que consta, así como dos contidos de cada unha delas e dos textos a utilizar para o estudo e preparación.

A programación será colgada na Aula Virtual para que estea a disposición do alumnado e na páxina web do centro.